

ZASADY SŁUŻBY CYWILNEJ I ZASADY ETYKI

podsumowanie wyników
monitoringu wybranych zasad

Styczeń 2026

SPIS TREŚCI

01

Wprowadzenie

02

Respondenci

03

Badane zasady

04

Znajomość zasad

05

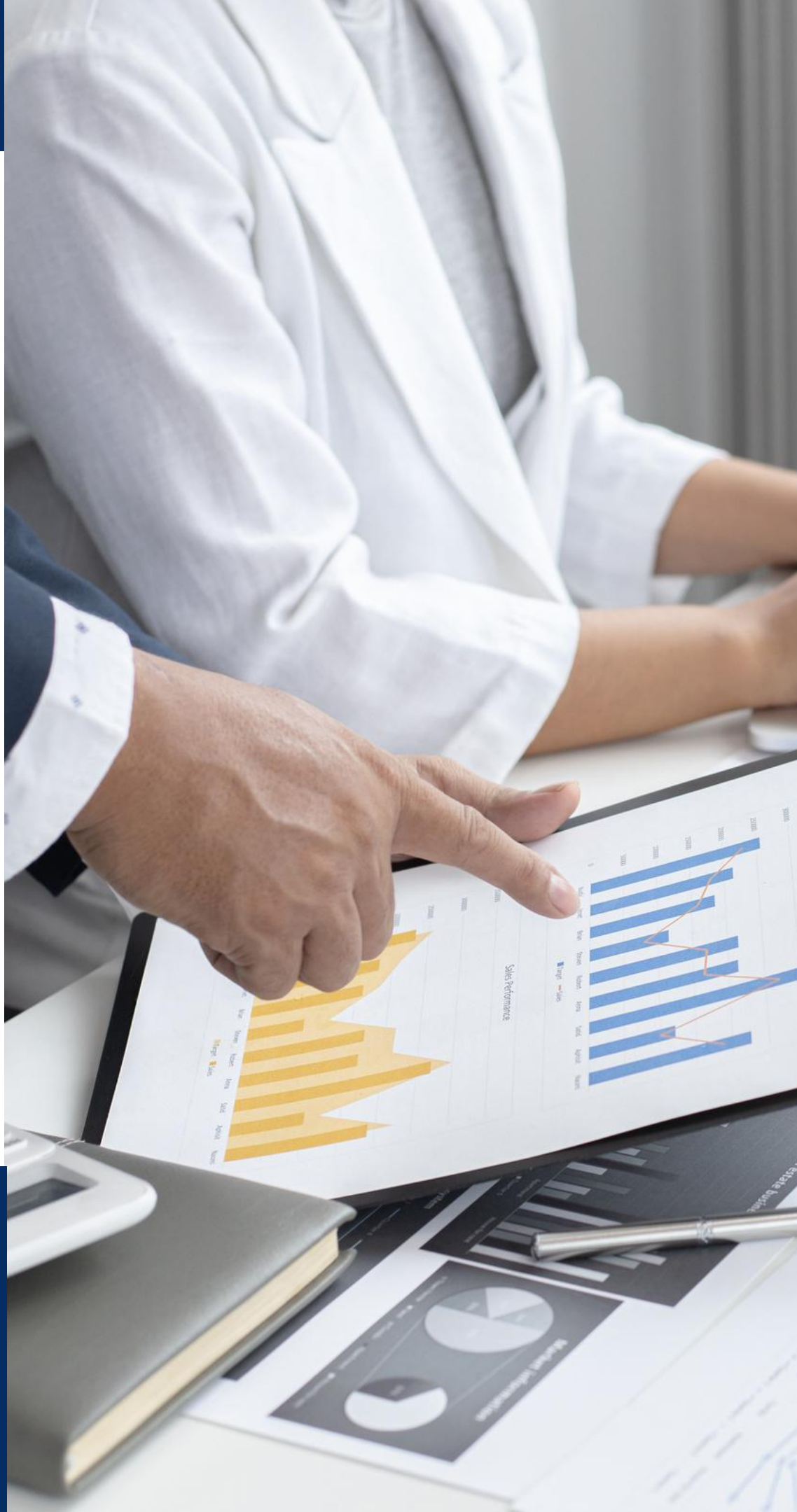
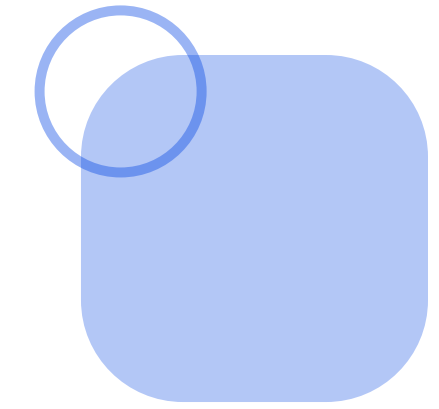
Sposoby promocji

06

Analiza wybranych zasad

07

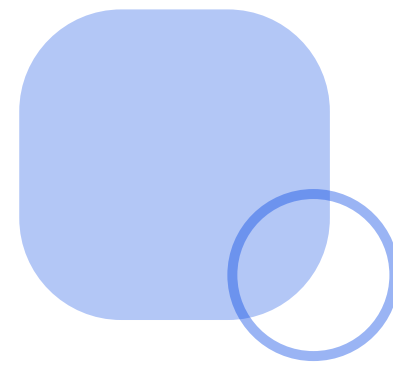
Sugestie działań dla ssc

WPROWADZENIE

W listopadzie i grudniu 2025 przeprowadziliśmy drugą edycję monitoringu wybranych zasad służby cywilnej.

Monitoring miał na celu pozyskanie dodatkowych informacji, które umożliwią lepsze planowanie i projektowanie działań w obszarze szeroko pojętej etyki w służbie cywilnej.

Badanie miało formę krótkiej elektronicznej ankiety. Ta składała się z trzech części:

01

Metryczka

W porównaniu z pierwszą edycją badania, tym razem dodaliśmy pytania identyfikujące urząd, aby uniknąć kilku odpowiedzi z jednego urzędu.

02

Pierwsza część

W tej części ankiety pytaliśmy o znajomość zasad w urzędzie i działania, które urząd podejmował w 2025 roku, aby zwiększyć wiedzę na temat tych zasad.

03

Druga część

Tu pytaliśmy o to, czy urząd analizował przestrzeganie wybranych zasad służby cywilnej w ramach działań dyscyplinujących w roku 2025, wg stanu na 31.10

Ankieta obejmowała też pytanie o propozycje działań dla Szefa Służby Cywilnej, których brakuje, a które mogłyby zwiększyć wiedzę członków i członkiń korpusu o zasadach służby cywilnej i zasadach etyki.

RESPONDENCI

Ankiety skierowaliśmy do wszystkich urzędów, w których zatrudnieni są członkowie i członkinie korpusu służby cywilnej (1742)

- ✓ Przeanalizowaliśmy 1 208 ankiet
- ✓ Największy udział respondentów:
 - powiatowa administracja zespolona – 55,38% (odpowiedź przesłało 669 z 1 054 urzędów w tej kategorii)
 - administracja niezespolona – 23,84% (288 z 345 urzędów)
- ✓ 100% odpowiedzi otrzymaliśmy z: KPRM, ministerstw, urzędów wojewódzkich i KAS (w sumie odpowiedź w tych kategoriach urzędów przesłało 53 instytucje)
- ✓ Urzędy centralne: odpowiedzi od 30 z 32 urzędów (w tym wszystkie komendy główne)

BADANIE ZASAD

34,5% respondentów (417 urzędów) potwierdziło, że w ciągu ostatnich 3 lat badano w ich urzędzie znajomość zasad służby cywilnej lub etyki korpusu, np. przez anonimową samoocenę kultury uczciwości

Ponad 43% z nich (182 urzędy), przeprowadziła takie badanie w 2025 roku.

Spośród urzędów, które nie przeprowadziły badania w ciągu ostatnich 3 lat – 362, tj. 45,48% planuje takie badanie w przyszłości. Zdecydowana większość ankietowanych (niemal 72%) planuje badanie w 2026.

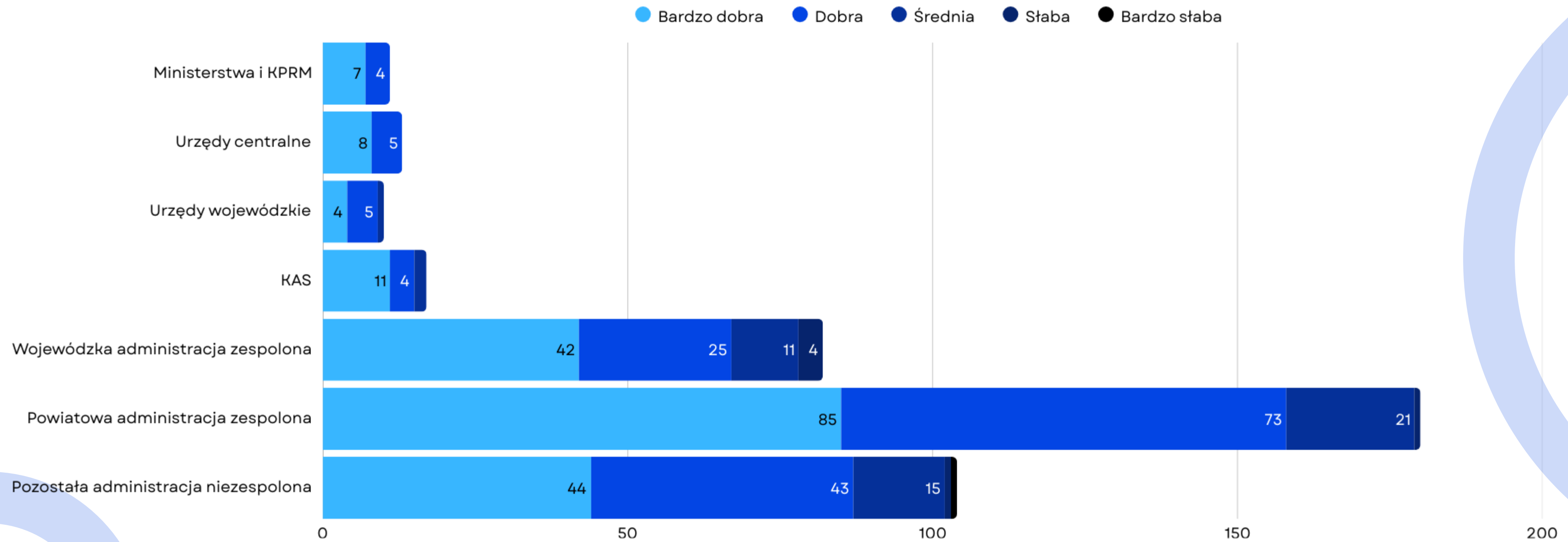
ZNAJOMOŚĆ ZASAD

na podstawie informacji z 417 urzędów, w których zbadano znajomość zasad służby cywilnej i zasad etyki wśród pracowników

ZNAJOMOŚĆ ZASAD W URZĘDACH WG KATEGORII

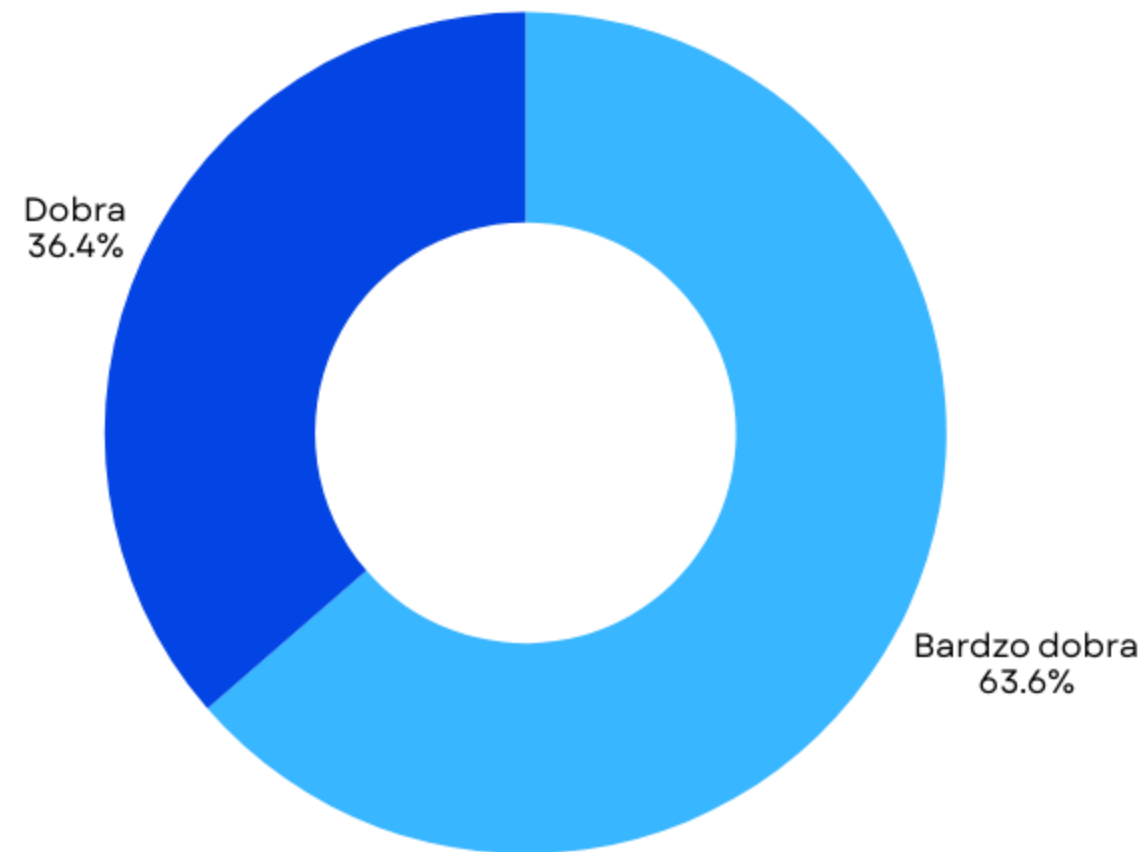
[W LICZBACH URZĘDÓW]

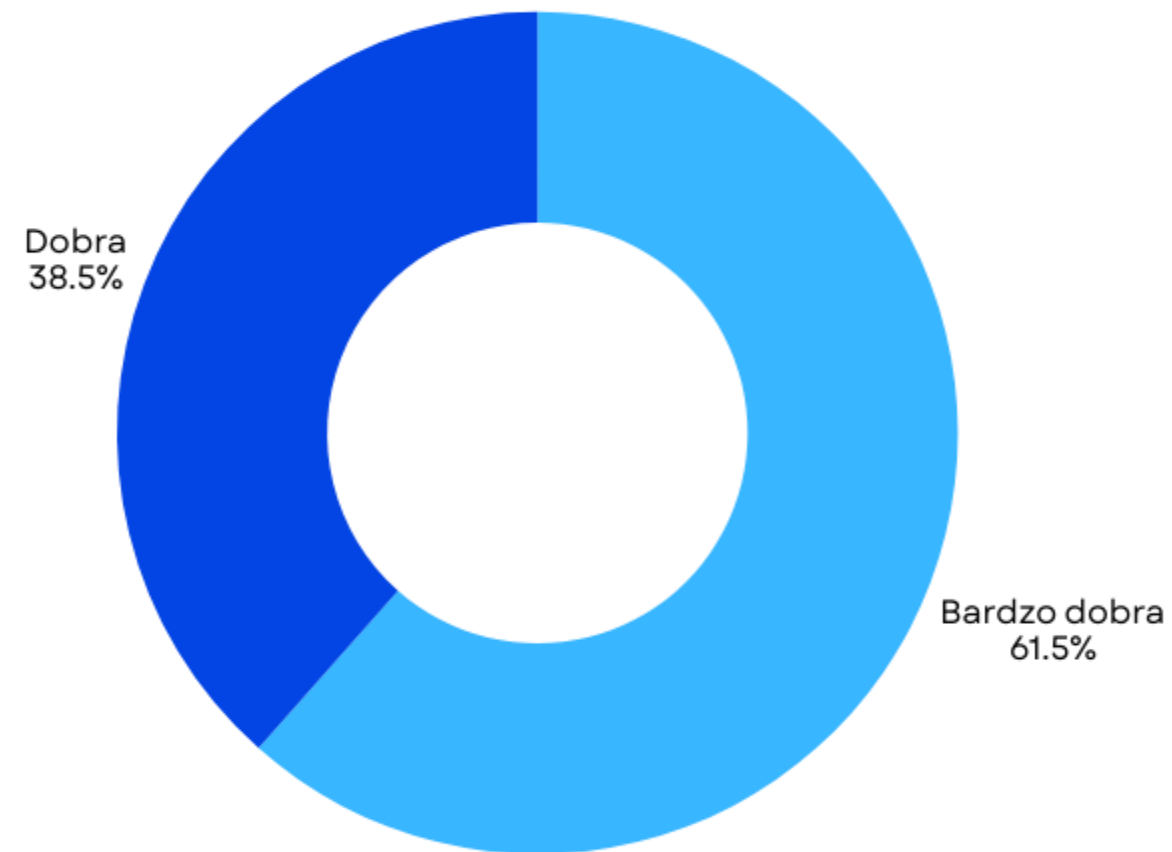
ZNAJOMOŚĆ ZASAD WG KATEGORII URZĘDÓW

[W PROCENTACH]

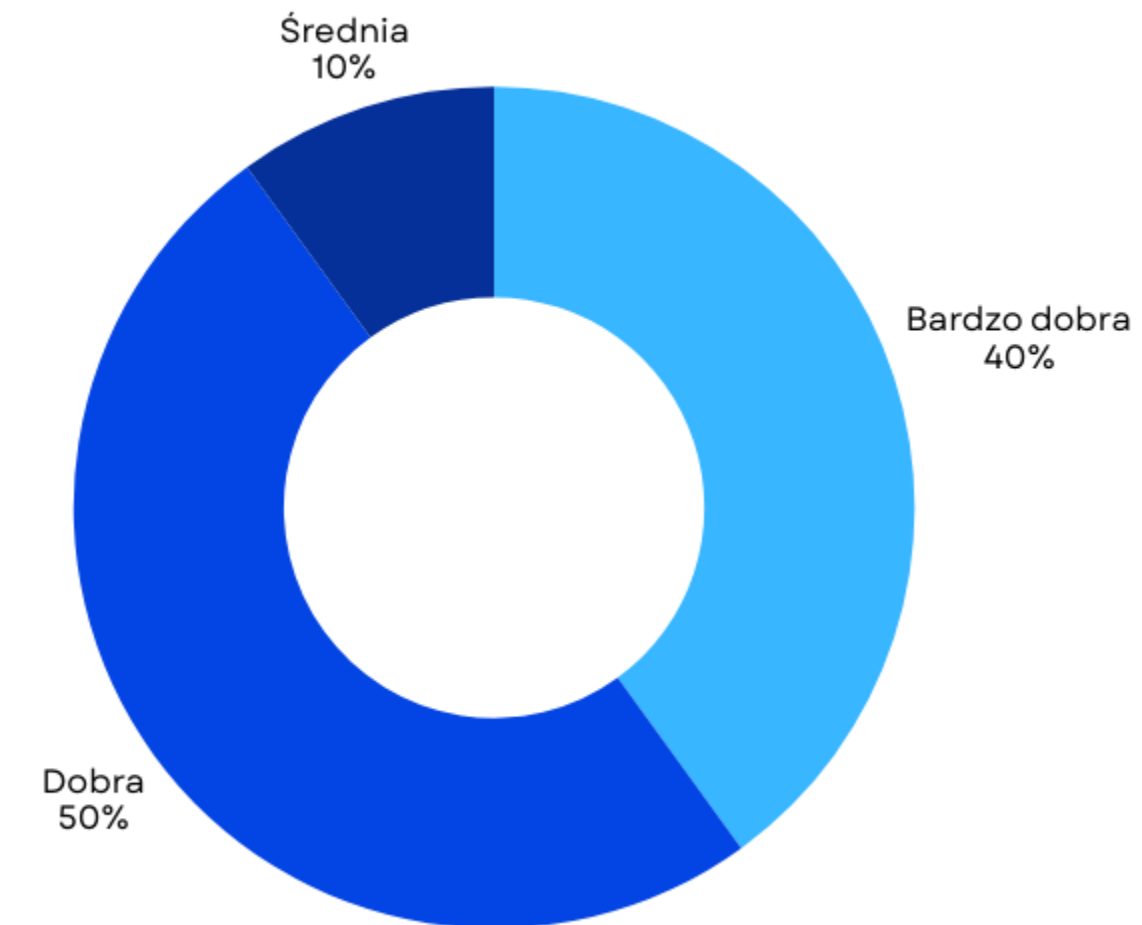
Ministerstwa i KPRM

Urzędy centralne

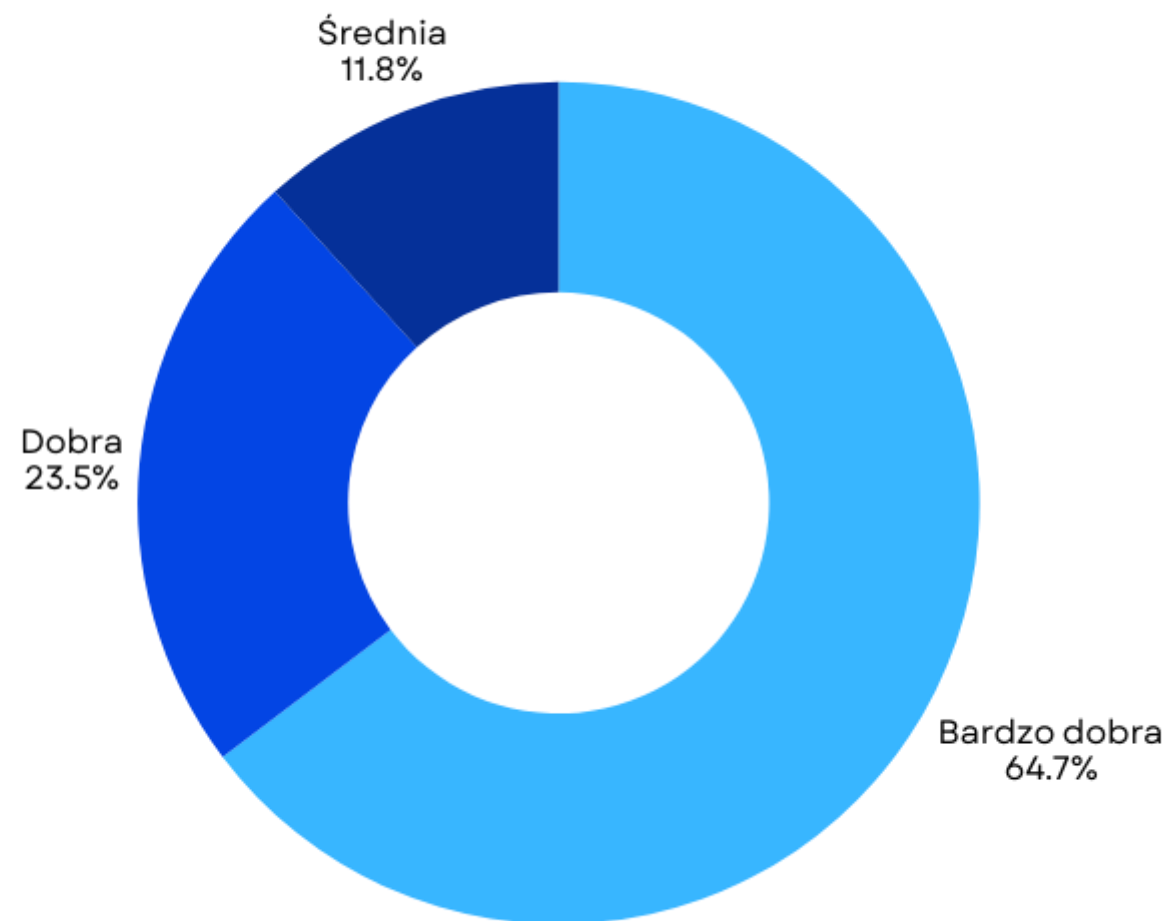

Urzędy wojewódzkie

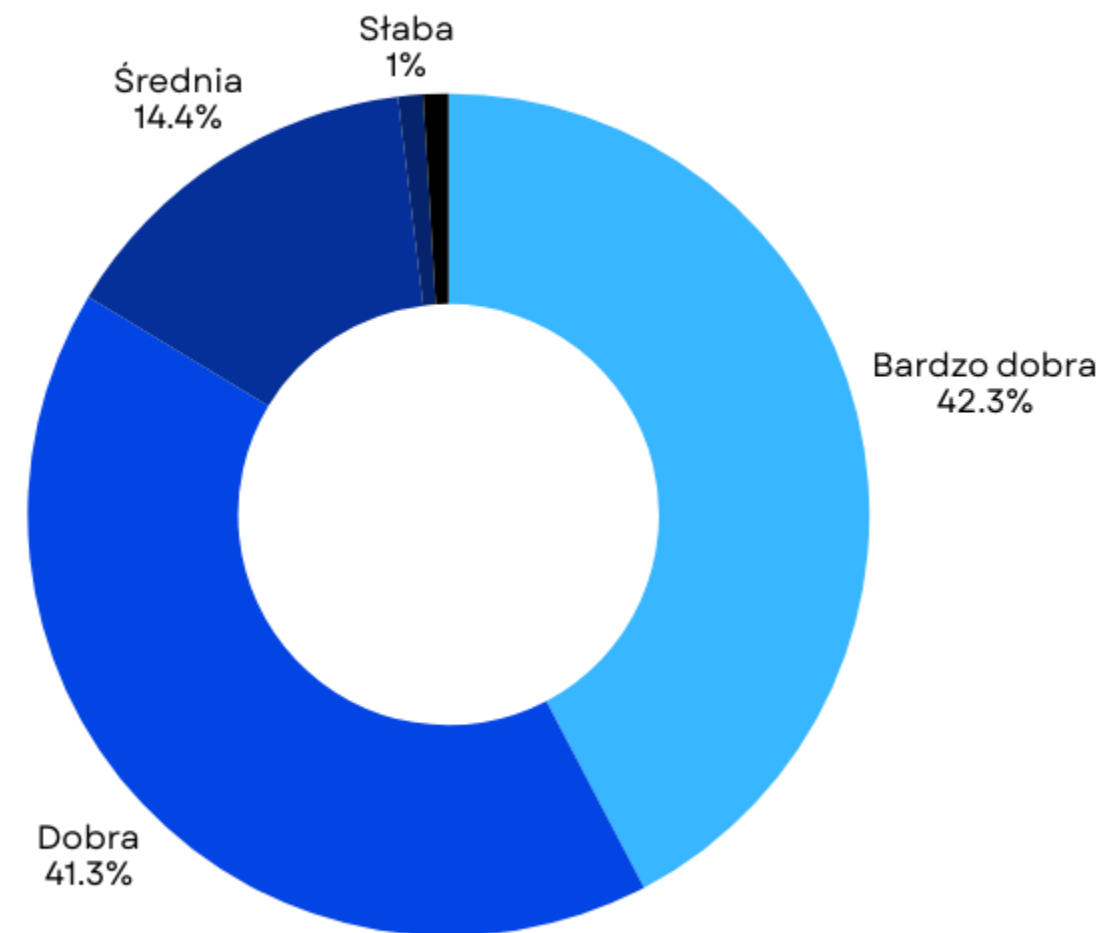

ZNAJOMOŚĆ ZASAD WG KATEGORII URZĘDÓW

Krajowa Administracja Skarbowa

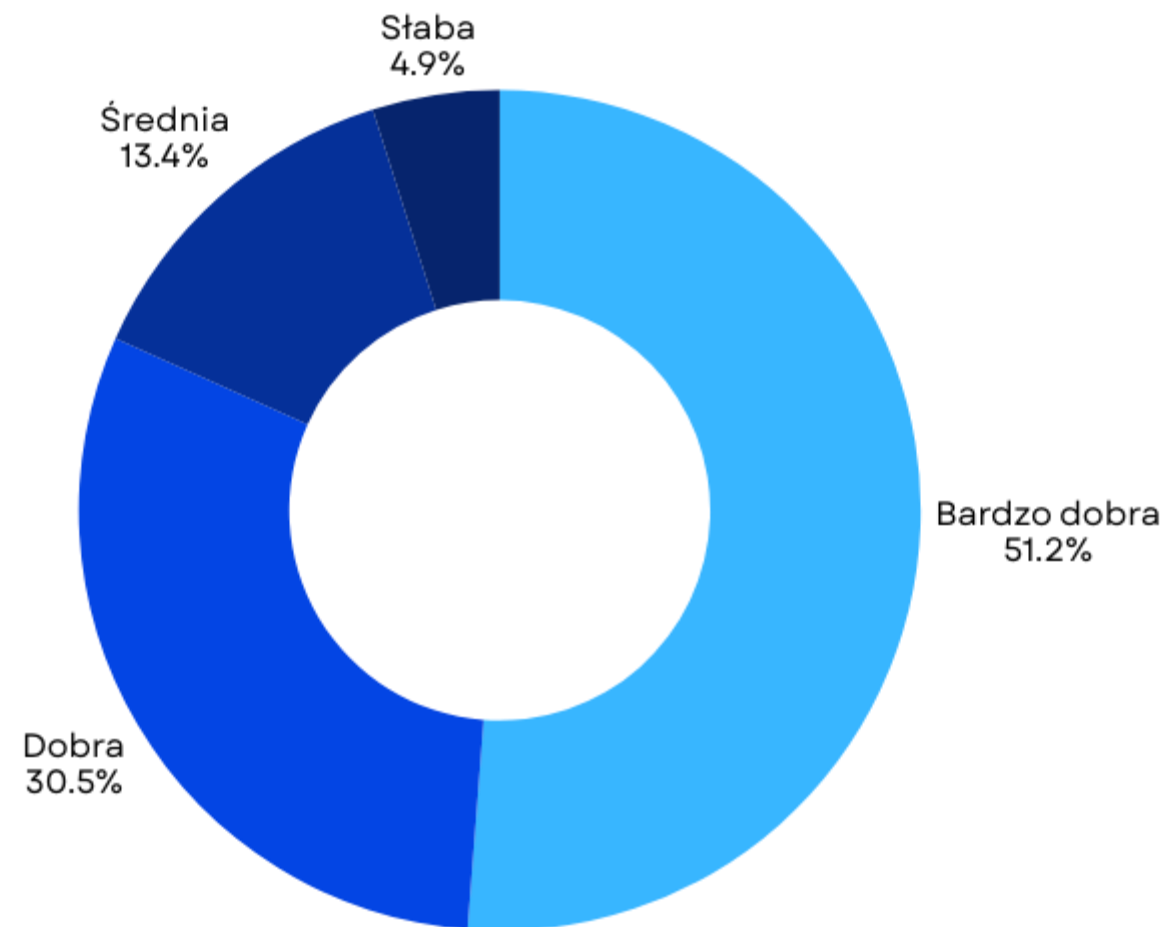

Pozostała administracja niezespólna

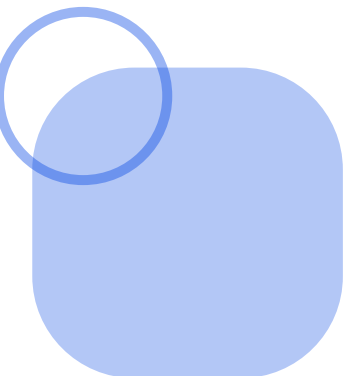
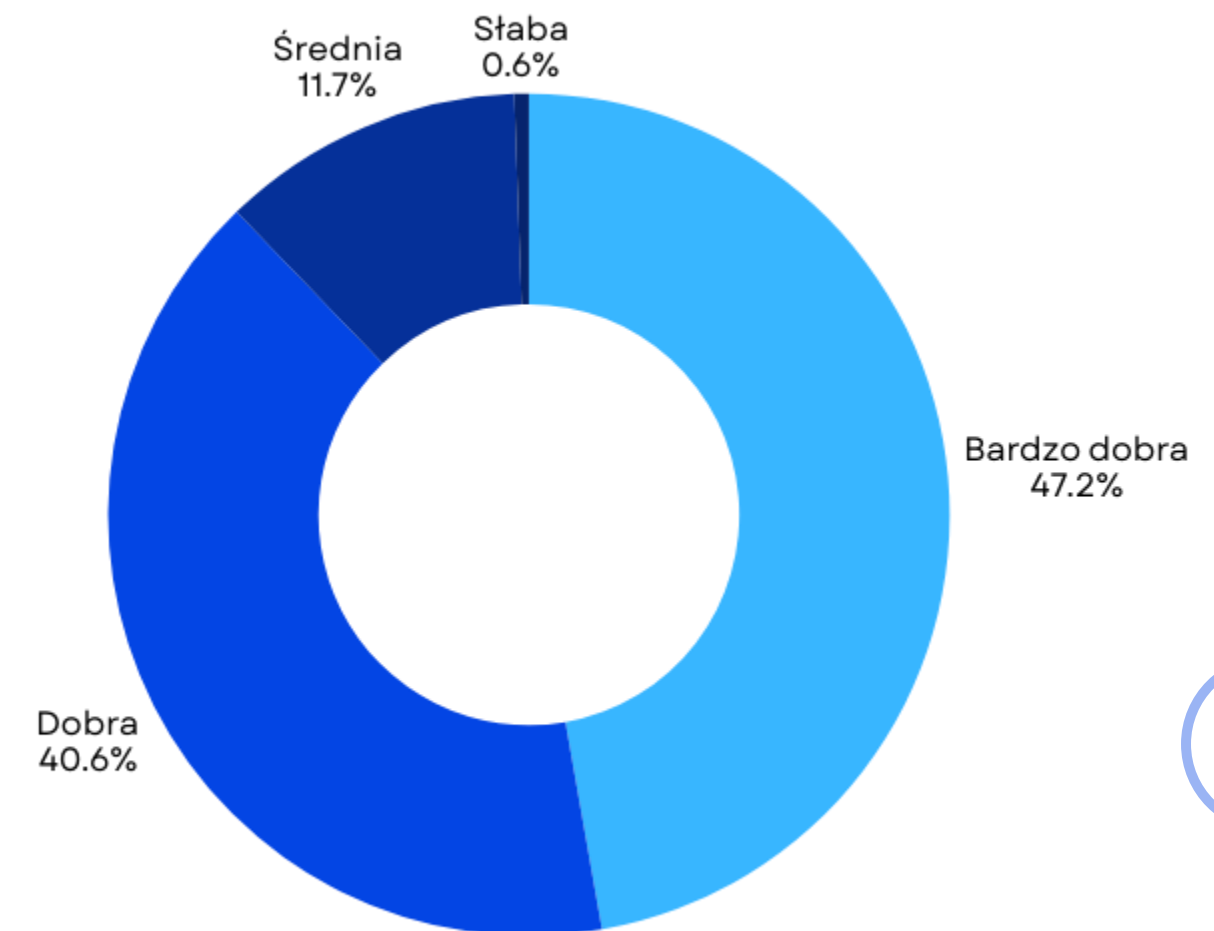

ZNAJOMOŚĆ ZASAD WG KATEGORII URZĘDÓW

Wojewódzka administracja zespolona

Powiatowa administracja zespolona

KLUCZOWE SPOSOBY PROMOCJI ZASAD :

- Zapewnienie szkoleń z etyki i uczciwości (stacjonarnych/ online) – 59,61% z 867 otrzymanych na to pytanie odpowiedzi, tj. o 7,55 p.p. więcej niż w roku ubiegłym
- Promocja dostępu do kursów e-learningowych z etyki – 53,62 %, tj. o 14.03 p.p. więcej niż w roku ubiegłym
- Spotkania z pracownikami, w trakcie których kierownictwo zwraca uwagę na znaczenie zasad – 44,53%, tj. mniej o 2,76 p.p. niż w roku ubiegłym

INNE SPOSOBY PROMOCJI ZASAD W URZĘDACH:

- Promocja zasad za pośrednictwem skrzynki mailowej – 33,83%
- Promocja zakładki Serwisu Służby Cywilnej „Etyka w urzędzie” – 30,49%
- Promocja zasad w intranecie – 21,4%
- Promocja zasad za pośrednictwem korespondencji tradycyjnej (papierowej/elektronicznej (EZD)) – 17,72%
- Spotkania z doradcą/doradczynią ds. etyki – 15,19%
- Dodatkowo niemal 37% ankietowanych wskazało na działania realizowane przy pomocy plakatów (15,65%), ulotek (8,75%), wygaszaczy ekranu (7,94%) i kalendarzy (4,49%)

ANALIZA WYBRANYCH ZASAD SŁUŻBY CYWILNEJ*

- Zgodnie z informacją ze sprawozdania ssc za 2024 rok, w ramach działań dyscyplinarnych w służbie cywilnej podobnie jak w roku 2023 najczęściej analizowano możliwość naruszenia zasady odpowiedzialności za działanie lub zaniechania działania, zasady profesjonalizmu oraz zasady legalizmu, praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej.

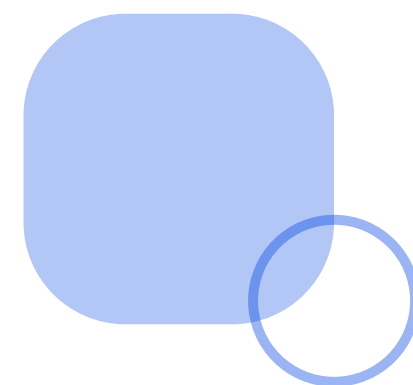
**Zasada odpowiedzialności za działanie
lub zaniechania działania**

Zasada profesjonalizmu

**Zasada legalizmu, praworządności
i pogłębiania zaufania obywateli do organów
administracji publicznej**

ZASADA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA DZIAŁANIE LUB ZANIECHANIA DZIAŁANIA*

17,63% tj. 213 urzędów

potwierdza analizę przestrzeganie tej zasady w ramach działań dyscyplinujących w 2025 r.

82% z tych urzędów

już zrealizowało lub wkrótce zrealizuje działania prewencyjne, które miałyby zapobiec sytuacjom naruszania zasad w tym zasady odpowiedzialności za działanie lub zaniechanie działania w przyszłości

* § 8 Zarządzenia Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. Nr 93, poz. 953).

ZASADA PROFESJONALIZMU*

17,05% tj. 206 urzędów

potwierdza analizę przestrzeganie tej zasady w ramach działań dyscyplinujących w 2025 r.

85% z tych urzędów

już zrealizowało lub wkrótce zrealizuje działania prewencyjne, które miałyby zapobiec sytuacjom naruszania zasad w tym zasady odpowiedzialności za działanie lub zaniechanie działania w przyszłości

* § 7 Zarządzenia Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. Nr 93, poz. 953).

ZASADA LEGALIZMU, PRAWORZĄDNOŚCI I POGŁĘBIANIA ZAUFANIA OBYWATELI DO ORGANÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ*

17,22% tj. 208 urzędów

potwierdza analizę przestrzegania tej zasady w ramach działań dyscyplinujących w 2025 r.

82% z tych urzędów

już zrealizowało lub wkrótce zrealizuje działania prewencyjne, które miałyby zapobiec sytuacjom naruszania zasad, w tym zasady odpowiedzialności za działanie lub zaniechanie działania w przyszłości

* § 2 Zarządzenia Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. Nr 93, poz. 953).

NAJCZĘŚCIEJ PODEJMOWANE LUB PLANOWANE DZIAŁANIA PREWENCYJNE

ok. 70%

omawianie tego, jak należy
właściwie rozumieć i przestrzegać
zasady na spotkaniach
kierownictwa z pracownikami

ok.
50%

szkolenia/ warsztaty/kursy
online/ kursy e-learningowe

ok. 42%

upowszechnienie dostępnych
wytycznych/ zaleceń / dobrych
praktyk

ok.22%

działania informacyjno-promocyjne, w tym
ulotki, plakaty, wygaszacz ekranu,
np. z wykorzystaniem materiałów
publikowanych w Serwisie Służby Cywilnej

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ

Na pytanie dotyczące działań Szefa Służby Cywilnej, których brakuje lub których jest za mało, aby skutecznie zwiększać wiedzę na temat zasad w korpusie otrzymaliśmy 524 odpowiedzi.

Podobnie jak w pierwszej edycji monitoringu, znaczna część respondentów uznała dotychczasowe działania za wystarczające

01 “Tone from the top”

większe zaangażowanie kierownictwa/kadry zarządzającej w budowę i wzmacnianie kultury uczciwości, wsparcie ze strony SSC, w tym poprzez otwartą komunikację, praktyczne narzędzia (np. poradniki, przykłady dobrych praktyk) oraz promocję etycznych postaw

02 Szkolenia

więcej szkoleń on-line i stacjonarnych, w terenie, dopasowanych do specyfiki urzędu, więcej szkoleń dla kadry kierowniczej, wprowadzenie obowiązkowych szkoleń z etyki zakończonych egzaminem, webinary nt. etyki i/lub konkretnych zasad

03

Materiały promujące zasady

udostępnienie materiałów promocyjnych i edukacyjnych (cyfrowych i drukowanych) oraz gadżetów przypominających o wartościach i zasadach służby cywilnej

04

Usprawnienie komunikacji

w zakresie promocji i popularyzacji zasad, wyjaśniania wątpliwości zwłaszcza w ramach współpracy z “małymi” urzędami

Część uwag odnosiła się do funkcjonowania całego systemu służby cywilnej i stanowi cenne źródło wiedzy o doświadczeniach, oczekiwaniach oraz potrzebach w korpusie

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

 etyka@kprm.gov.pl

 <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/etyka-w-urzedzie>

Opracowały: Katarzyna Dudzik i Katarzyna Zdanowicz z Departamentu Służby Cywilnej KPRM

